

Gezondheidszorgbegroting 2024

Voorstel van de regeringsdelegatie aan de Algemene Raad van het RIZIV

16 oktober 2023

1. Context

Solidariteit in moeilijke tijden. Dat is samengevat de gezondheidszorgbegroting 2024. Het is een begroting die investeringen toelaat. Het is een begroting die ingezette of geplande hervormingen mee mogelijk moet maken, ondanks de moeilijke budgettaire context. Na de COVID-crisis hebben we al enkele belangrijke stappen gezet om de nodige omwenteling te maken en de tanker van onze gezondheidszorg bij te sturen, met de quintuple aim als kompas, of anders gezegd: om onze sterke en solidaire gezondheidszorg - die stoelt op zorgverleners die elke dag het beste van zichzelf geven - op een duurzame manier de toekomst in te loodsen. Om daarin te slagen, moeten we die sterke solidariteit in onze gezondheidszorg niet alleen koesteren, maar ook versterken. Dat betekent investeren én hervormen om te zorgen voor: (1) waardering, steun, een eerlijke vergoeding én werkbaar werk voor iedereen die in de zorg werkt; (2) maximale samenwerking door hokjes af te breken en gegevens te delen; (3) een transparante, doelmatige - en dus efficiënte - inzet van de beschikbare middelen.

Het budget voor de gezondheidszorg neemt in 2024 met 2,65 miljard euro toe. De zorgverleners krijgen een indexering van 6,05% die gegarandeerd is. De overlegorganen krijgen hiermee een ruime marge om desgewenst ondergewaardeerde verstrekkingen te herwaarderen en overgewaardeerde verstrekkingen te herequilibreren.

De Algemene Raad is ervan overtuigd dat doelmatige en solidaire zorg hand in hand gaan. Ze geeft het vertrouwen aan het overlegsysteem om verder te werken aan doelmatige zorg; waarbij gerealiseerde opbrengsten geherinvesteerd kunnen worden. Alhoewel dit niet wordt opgelegd, wordt elkeen opgeroepen deze oefening aan te vangen vanuit het oogpunt van de patiënt. Vanuit de reflectie welke zorginvesteringen op korte en lange termijn het meest bijdragen aan gezondheidswinst, toegankelijkheid, kwaliteit, job-tevredenheid en efficiëntie. De Commissie voor de Gezondheidszorgdoelstellingen - die tegen 2024 opgericht zal worden binnen de ziekteverzekering - moet mee haar schouders zetten onder deze paradigmashift.

Binnen de begroting 2024 wordt een budget van 168.500 duizend euro vrijgemaakt voor nieuwe prioritaire maatregelen, volgens drie prioriteiten

1. Zorgen voor voldoende zorgverleners die de afgesproken tarieven respecteren en hun werk op een kwalitatieve manier kunnen doen.
2. Zorgen voor een toegankelijke en betaalbare zorg voor iedereen, met aandacht voor mentaal welzijn
3. Zorgen voor een kwalitatieve en geïntegreerde zorg

De Algemene Raad heeft met aandacht het begrotingsvoorstel van het Verzekeringscomité gelezen, en de inhoudelijke voorstellen grondig bestudeerd en deels hernomen. Ze neemt de boodschap mee dat er blijvend geïnvesteerd moeten worden in de gezondheidszorg.

2. Voorstel van het Verzekeringscomité van 2 oktober 2023

Op maandag 2 oktober 2023 keurde het Verzekeringscomité van het RIZIV met een twee derde meerderheid een voorstel voor de begroting van de geneeskundige verzorging 2024 goed.

Het voorstel (nota CGV 2023_287) legt het accent op

- Welzijn, respect voor zorgpersoneel en duurzaamheid
- Toegang tot zorg
- Geestelijke gezondheidszorg

Het voorstel gaat uit van een marge voor nieuwe initiatieven ten belope van 168.431.622,15 in 2024, waarbij de budgettaire impact evenwel niet berekend wordt op jaarbasis maar op basis van de vooropgestelde datum van inwerkingtreding. De budgettaire impact van de voorgestelde maatregelen loopt op tot 302 miljoen euro op jaarbasis, vanaf 2025. Het voorstel bevat reeds zeer concrete budgettaire engagementen voor 2025, een beslissing die de legislatuur overschrijdt.

3. Voorstel van de regeringsdelegatie aan de Algemene Raad - Begroting van de verzekering voor geneeskundige verzorging 2024, globale begrotingsdoelstelling en partiële begrotingsdoelstellingen

3.1. Globale begrotingsdoelstelling voor het jaar 2024

Overeenkomstig artikel 40 van de GUV-wet, wordt de globale begrotingsdoelstelling voor het jaar 2024 vastgesteld op 37.824.710 duizend euro.

Conform de van toepassing zijnde indexmechanismes wordt een bedrag van 1.205.303 duizend euro voorzien voor de indexering van de honoraria van de zorgverleners (+6,05%). Deze indexmassa blijft integraal gevrijwaard. De akkoorden- en overeenkomstencommissies worden aangemoedigd om hun indexmassa deels in te zetten voor nieuw beleid binnen de eigen sector, dit ook met het oog op het bevorderen van de conventiegraad.

De nieuwe inflatie vooruitzichten van het Federaal Planbureau (<https://www.plan.be/databases/17-nl-indexcijfer-der-consumtieprijzen-inflatievooruitzichten>) geven overschrijdingen van de spilindex in oktober 2023, maart 2024 en september 2024 aan daar waar de technische ramingen van het RIZIV rekening hielden met overschrijdingen in september 2023, februari 2024 en juni 2024. Dit betekent minder uitgaven van 68.974 duizend euro binnen de norm en 13.869 duizend euro in de administratieve begroting.

3.2. Aanzuivering tekort

Volgens de herziene technische ramingen van het RIZIV is er in 2024 een verwachte overschrijding van 41.030 duizend euro van het normbudget voor de gezondheidszorg. Teneinde dit tekort aan te zuiveren, worden volgende maatregelen genomen:

1. De voorziene hervorming van de cliften brengt, volgens een berekening van het RIZIV, 46.964 duizend euro op, waarvan 33.173 duizend euro gebruikt wordt om het tekort van de ziekteverzekering weg te werken. Het saldo dient ter vervollediging van het voorziene besparingstraject 2021-2024 voor de farmaceutische specialiteiten ten belope van 250 miljoen euro.
2. Het project 'voorschrijven en afleveren van geneesmiddelen per dosis' wordt zoals voorzien in de eerste plaats uitgerold voor antibiotica en moet 7.857 duizend euro opleveren. Over de uitwerking van deze maatregel zal het nodige overleg voorzien worden, onder meer met de apothekers.

3.3. Technische correcties

Bij de begrotingsopmaak 2023-2024 werd beslist om een **technische correctie** door te voeren binnen en buiten de RIZIV-begrotingsdoelstelling gezondheidszorg ten belope van 125 miljoen euro (nota ARGV 2022/064). In de herziene technische ramingen werd de helft van dit bedrag **-62,5 miljoen euro** opgenomen in de norm.

De andere 62,5 miljoen euro worden gecompenseerd door een technische indexcorrectie voornamelijk in het BFM.

Bij de begrotingsopmaak 2024 besliste de regering bijkomend 100 miljoen euro niet te financieren, gelet op te verwachten mindere uitgaven binnen en buiten begrotingsdoelstelling. De evolutie en conformiteit van deze mindere uitgaven zal maandelijks nauwgezet worden gemonitord. Uiterlijk op het moment van de begrotingscontrole 2024 zal de minister van Sociale Zaken het resultaat van deze monitoring op de technische correctie meedelen aan de Ministerraad, en desgewenst maatregelen tot bijsturing voorstellen. Voorgesteld wordt om dit niet-gefinancierd bedrag voor 2024 in te vullen met mindere uitgaven naar aanleiding van voorstellen die ingediend zijn in de taksmodulatie, de latere inwerkingtreding van maatregelen inzake het zorgpersoneelsfonds en de datum van inwerkingtreding van nieuwe initiatieven.

Ten slotte werd bij de begrotingscontrole van april 2023 voorzien om 100 miljoen euro bijkomend niet te financieren. Dit is reeds opgenomen in de herziene technische ramingen.

3.4. Gereserveerde bedragen

De technische ramingen van het RIZIV bevatten maatregelen die nog niet in voege zijn getreden met als gevolg dat er bedragen zijn, voor een totaal van 62.812 duizend euro, die niet in 2024 uitgegeven zullen worden in de volgende rubrieken:

Gereserveerde bedragen 2024 (000€)	-62.812
<i>Transversale gezondheidszorgdoelstellingen</i>	-4.006
<i>Artsen</i>	-10.526
Raadplegingen en bezoeken	-3.843
Speciale verstrekkingen	-1.230
Heelkunde	-257
Honoraria buiten nomenclatuur	-196
New Deal	-5.000
Honoraria van tandheelkundigen	-956
<i>Magistrale bereidingen</i>	-248
<i>Medische voeding</i>	-205
<i>Orthopedie</i>	-600
<i>Implantaten</i>	-4.250
<i>Opticiens</i>	-652
<i>Verpleegdagprijs</i>	-8.889
<i>Revalidatie</i>	-1.133
<i>Geestelijk gezondheidszorg</i>	-31.000
<i>Geïnterneerden</i>	-347

3.5. Prioritaire initiatieven

Gezien de afnemende inflatie en rekening houdend met het voorstel van het Verzekeringscomité wordt de **106.050 duizend euro** in het kader van de **structurele kostencompensatie voor volledig geconventioneerde zorgverleners** (nota ARGV 2022/064) ingezet op een reeks prioritaire sectoren met het oog op het sluiten van tariefakkoorden en het stimuleren van conventionering. Dit conform de geest van deze maatregel die in 2023 gericht was om de sterke kostenstijgingen deels te compenseren voor volledig geconventioneerde zorgverleners.

Ook de hierboven beschreven gereserveerde bedragen (62.812 duizend euro) dragen bij tot de beschikbare marge voor nieuwe initiatieven.

De Algemene Raad zet de beschikbare marge ten eerste prioritair in op het sluiten van tariefakkoorden en het verhogen van de conventiegraad. Zoals geweten staat de conventiegraad in meerdere sectoren onder druk, en moet gericht worden ingezet om het tij te keren. Dit ook overeenkomstig de geest van de eerder besliste structurele kostencompensatie voor volledig geconventioneerde zorgverleners. De Algemene Raad is ervan overtuigd dat deze extra investeringen de nodige zuurstof kunnen bieden aan het overlegmodel om tariefakkoorden en -overeenkomsten mogelijk te maken en de conventiegraad te verhogen. Ze beklemtoont dat elkeen terzake zijn verantwoordelijkheid moet opnemen, en dat de middelen niet als vrijblijvend aanzien kunnen worden.

De Algemene Raad herinnert in dit opzicht ook aan de opdracht die ze vorig jaar gaf aan de Dienst Geneeskundige Verzorging van het RIZIV om een diepgaande reflectie-oefening te houden omtrent het conventiemodel. Dit moet een vernieuwd antwoord bieden op de fundamenten van onze ziekteverzekering :

- Zorgen voor voldoende zorgverleners die de tarieven respecteren
- Zorgen voor een toegankelijke en betaalbare zorg voor iedereen
- Zorgen voor een kwalitatieve zorg waar de solidaire middelen gepast worden ingezet
- Zorgen voor zorgverleners die hun werk op een kwalitatieve wijze kunnen verrichten.

Met de voorliggende begroting wordt ten tweede aandacht besteed aan belangrijke behoeften en toegankelijkheidsmaatregelen in een aantal sectoren, conform het voorstel van het Verzekeringscomité (nota CGV 2023_287 en addenda) en door de sectoren ingediende behoeftenfiches (nota's CGV 2023_265 en CGV 2023_283).

De Algemene Raad herhaalt dat de honoraria van de zorgverleners met 6,05% geïndexeerd worden op 1 januari 2024, goed voor een indexmassa van 1.205.303 duizend euro. Deze indexmassa wordt gegarandeerd, en kan door de sectoren beslist worden, ook deels om nieuw beleid in de eigen sector te financieren.

De Algemene Raad roept elkeen op om doelmatige zorg na te streven, zodat middelen vrij gemaakt kunnen worden voor onvervulde noden en innovatie.

De impact van de voorgestelde maatregelen wordt op jaarbasis berekend, conform de budgettaire orthodoxie.

ZORGEN VOOR VOLDOENDE ZORGVERLENERS DIE DE TARIEVEN RESPECTEREN EN HUN WERK OP EEN KWALITATIEVE MANIER KUNNEN DOEN

Artsen

De indexmassa bij de artsen bedraagt 641.225 duizend euro. In het kader van de oefening appropriate care 80 miljoen euro haalden de artsen hun doelstelling, waardoor ze 9,94 miljoen euro ter beschikking hebben om te herinvesteren in hun sector.

Voor de artsen-specialisten is nog 23 miljoen euro beschikbaar als gevolg van de hervorming van de klinische biologie voor de herwaardering/herijking van een aantal honoraria. In het kader hiervan wordt voorgesteld om 3,5 miljoen euro te voorzien voor de permanentiehonoraria in de majeure trauma centra en 2 miljoen euro voor terugbetaling nieuwe behandeling van cholesteatoom.

Voor de huisartsen is 16,5 miljoen euro ter beschikking voor de ondersteuning van de huisartsen. Er wordt met aandrang gevraagd hier snel uitvoering aan te geven, en dit ook met het doel om patiëntenstops tegen te gaan. De 23 miljoen euro beschikbaar voor de huisartsen in het kader van de hervorming van de klinische biologie wordt ingezet op de uitrol van de New Deal vanaf 1 april 2024 (zie nota ARGV 2022/064).

De Algemene Raad nodigt de nationale commissie artsen-ziekenfondsen om zoals gevraagd tijdig een voorstel neer te leggen met betrekking tot de modaliteiten van de inwerkingtreding van de wettelijke bepalingen met betrekking tot het verbod op ereloonsupplementen voor rechthebbenden op de verhoogde tegemoetkoming. Teneinde dit proces te faciliteren wordt een bijkomende **enveloppe van**

10.000 duizend euro vrijgemaakt om gericht maatregelen te nemen om eventuele probleemsituaties door dit verbod op ereloonsupplementen op te vangen.

Een budget van **9.038 duizend euro** wordt voorzien voor de artsen in opleiding. Voor de artsen-specialisten in opleiding wordt hiervan 6,78 miljoen euro gereserveerd in het kader van de lopende besprekingen over de evaluatie en bijsturing van de collectieve opleidingsovereenkomst. Voor de huisartsen in opleiding wordt een budget van 2,26 miljoen euro voorzien met de doelstelling om huisartsen in opleiding die actief zijn in een ruraal gebied of in een gebied met een significant hoog huisartsentekort te ondersteunen, vb via een hogere verplaatsings- of onkostenvergoeding.

Tandartsen

Er wordt bijkomend **40.723 duizend euro** in tandzorg geïnvesteerd, nadat ook de voorgaande jaren reeds aanzienlijke inspanningen in deze sector werden gedaan en dit met het oog op een hogere conventiegraad.

De Algemene Raad nodigt de nationale commissie tandartsen-ziekenfondsen uit om zoals gevraagd tijdig een voorstel neer te leggen met betrekking tot de modaliteiten van de inwerkingtreding van de wettelijke bepalingen met betrekking tot het verbod op ereloonsupplementen voor rechthebbenden op de verhoogde tegemoetkoming. De voorgestelde maatregelen en budgettaire middelen moeten dit proces faciliteren.

De Algemene Raad voorziet volgende maatregelen:

- Een tandextractie is een tandheelkundige behandeling met een hoge graad van onvoorspelbaarheid (op vlak van tijdsduur) en een grote kans op complicaties (breuk tand of tandwortel, nabloedingen, ontsteking omliggend bot). Het honorarium van bruto 45 euro (voor een halfuur stoeltijd) staat niet in verhouding tot deze moeilijkheidsgraad. Het voorstel van de dentomut om dit honorarium met 20 euro te herwaarden, wordt gevaloriseerd (11.448 duizend euro). Door deze herwaardering zullen tandartsen minder genoodzaakt zijn supplementen aan te rekenen voor deze verstrekkingen, waardoor met name het verbod op ereloonsupplementen voor rechthebbenden verhoogde tegemoetkoming opgevangen wordt.
- Extracties moeten zoveel als mogelijk vermeden worden, en de mogelijkheid tot een diepe subgingivale reiniging heeft in dit kader alle belang. Rekening houdend met de ingediende prioriteiten wordt daarom de verdubbeling van het ereloon voor een subgingivale reiniging weerhouden. Dit is tevens een belangrijke factor in de uitvoering van de wet die voorziet in een verbod op ereloonsupplementen voor personen met een verhoogde tegemoetkoming (6.500 duizend euro).
- Er wordt stapsgewijs vooruitgang geboekt in het integreren van de maximumtarieven. De integratie van maximumtarieven in de verplichte ziekteverzekering is tevens een deelantwoord op het verbod op ereloonsupplementen voor rechthebbenden met de verhoogde tegemoetkoming. De maximumtarieven mogen vandaag niet aangerekend worden aan deze patiënten. Voorgesteld wordt om het maximumtarief voor de uitneembare prothesen terug te betalen voor rechthebbenden op de verhoogde tegemoetkoming en op te nemen in de maximumfactuur voor gewone rechthebbenden. De budgettaire impact wordt geraamd op 10.919 duizend euro door het RIZIV.
- Ten vierde wordt een budget van 10.000 duizend euro ter beschikking gesteld om gericht verstrekkingen voor tandartsen met een bijzondere beroepstitel te herwaarden, en in te zetten op moeilijk behandelbare patiënten. Dit moet tevens een antwoord bieden op het voorziene verbod op ereloonsupplementen voor rechthebbenden verhoogde tegemoetkoming. Het is hierbij

te overwegen het pad van de maximumtarieven verder te bewandelen met dien verstande dat het maximumtarief terugbetaald wordt voor rechthebbenden verhoogde tegemoetkoming en in de maximumfactuur wordt opgenomen voor gewone rechthebbenden.

- Ten vijfde wordt 1.055 duizend euro vrijgemaakt zodat voor de vroege orthodontische behandeling de leeftijdsgrens voor het tweede forfait vervalt.
- Ten laatste, wordt een bedrag van 801 duizend euro geherinvesteerd in de sector om rekening te houden met een extra inspanning in het kader van de oefening Appropriate Care.

Kinesitherapeuten

In 2023 werd reeds een injectie van 20 miljoen euro voorzien voor de kinesitherapeuten met een extra te herinvesteren bedrag van 8 miljoen euro op basis van appropriate care maatregelen op 1 juli 2023. Conform het voorstel van het Verzekeringscomité wordt **40 miljoen** bijkomend geïnvesteerd om de erelonen in deze sector, inclusief de medische huizen, gericht te herwaarderen. De overeenkomstencommissie wordt gevraagd bij de toewijzing van het budget prioritair in te zetten op het bekomen van een hogere conventioneeringsgraad. De Algemene Raad vraagt derhalve om een deel van het budget voor te behouden voor een vergoeding van praktijkkosten voor geconventioneerde kinesitherapeuten, dit ook met het oog op het aantrekkelijk maken van de conventie voor jonge kinesitherapeuten. Dit moet het tevens mogelijk maken stappen te zetten naar het registreren van inhoudelijke gegevens – bvb. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). Er wordt hierbij verwezen naar de nota CGC_2023_265 die met betrekking tot de prioritaire behoeften onder meer stelt : *“De herziening van de honoraria en de financiële ondersteuning van de praktijk beoogt een hogere conventioneeringsgraad. Op basis van een aantal grondig bestudeerde en gevalideerde parameters in een goedgekeurd rekenmodel werd begin september 2023 door het onafhankelijk kantoor HICT een correcte vergoeding vastgesteld, zoals dat binnen de doelstellingen van de Quintuple Aim past en dit als onderdeel van een globaal ruimere studie voor alle vereenkomstencommissies. Hierbij kan eventueel een onderscheid gemaakt wordt tussen de professionele akte en de beroepskosten, en kan worden nagedacht over alternatieve vormen van financiering.”* (...) *“Een kwalitatieve kinesitherapiebehandeling vergt ook een degelijke praktijkuitrusting. Zowel het onderhoud van materialen en praktijkinrichting als de noodzakelijke verbruiksmaterialen brengen een aanzienlijke kost met zich mee, een kost die niet langer gedekt wordt door de huidige, in de overeenkomst vastgelegde honoraria.”*

De Algemene Raad vraagt de kinesitherapeuten tevens snel de overstap te maken naar elektronische attestering en facturatie, met inbegrip van de wettelijk voorziene transparantie supplementen/niet-vergoedbare verstrekkingen.

Voorts wordt **924 duizend euro** vrijgemaakt voor het project Frailty 70+. Dit handelt over het kinesitherapeutisch Frailty Onderzoek en gerichte kinesitherapeutische behandeling bij zelfstandig wonende 70-plussers met verhoogd risico op frailty en pre-frailty om deze groep vervolgens gericht te stimuleren om balans, spierkracht en uithouding op peil te houden.

Logopedisten

Het herwaarderingstraject van de logopedisten wordt verder gezet met een bijkomende investering van **23.715 duizend euro**. Dit maakt een aanzienlijke herwaardering van de honoraria mogelijk, wat moet leiden tot een significant hogere conventiegraad en een betere toegang tot de logopedische zorg.

Thuisverpleging

In het kader van de oefening appropriate care 80 miljoen euro haalde de sector zijn doelstelling, waardoor ze 7.964 duizend euro ter beschikking heeft om te herinvesteren. Voorts wordt **10.000 duizend euro** vrijgemaakt die de overeenkomstencommissie kan inzetten voor gerichte herwaarderingen of voor een verderzetting van een gedeeltelijke conventiepremie.

Er moet verder werk gemaakt worden van de uitwerking van pilootprojecten voor een nieuw financierings- en organisatiemodel, zoals al besproken binnen de overeenkomstencommissie : herijking van de nomenclatuur en stimulerende praktijkfinanciering / van werken in een structurele equipe. De benodigde middelen worden binnen de sector vrijgemaakt door de uitvoering van het 'Globaal actieplan om de fraude te bestrijden en de handhaving te versterken in de sector van de thuisverpleegkunde' (nota ARGVCGSS 2023/061). Er wordt hierbij aangedrongen om ook de sanctioneringsmogelijkheden bij overschoring van de Katzschaal te herbekijken.

De sector wordt nogmaals met aandrang gevraagd snel verder te werken aan de maatregelen ter invulling van het beschikbare budget van 48 miljoen euro in het kader van het zorgpersoneelsfonds (zelfstandige verpleegkundigen), conform de wetgeving.

Zorgpersoneelsfonds

Er wordt een budget van **6.244 duizend euro** voorzien voor de indexering van het zorgpersoneelsfonds. De middelen voor de thuisverpleging en wijkgezondheidscentra, evenals de opleidingsmiddelen die via de Fondsen Maribel verlopen worden ingevolge het ontbreken van een bepaling in de wet van 9 december 2019 niet geïndexeerd. De betrokken middelen hebben echter tot doel om structurele tewerkstelling in de betrokken sectoren te financieren. Aldus is een indexering van de middelen van het zorgpersoneelsfonds noodzakelijk om deze structurele tewerkstelling te kunnen aanhouden en financieren.

Vroedvrouwen

Zoals geweten is er een budget van 11.468 duizend euro beschikbaar voor een multidisciplinair perinataal zorgtraject, met het accent op kwetsbare vrouwen. De werkzaamheden terzake zijn lopende, ook in overleg met de deelstaten. Het spreekt voor zich dat een belangrijke rol is weggelegd voor de vroedvrouwen in dit traject. De Algemene Raad vraagt dit zorgtraject met spoed uit te rollen, en ziet dit als een belangrijke werf om de rol van vroedvrouwen op de eerste lijn te bestendigen, en waar nodig te versterken.

ZORGEN VOOR EEN TOEGANKELIJKE EN BETAALBARE ZORG VOOR IEDEREEN

Toegankelijke geestelijke gezondheidszorg

De partiële begrotingsdoelstelling die een reële stijging met 93 miljoen euro voorziet, laat toe om een verdere groei en uitrol mogelijk te maken van de GGZ-hervormingen die in deze legislatuur werden opgestart. Er wordt in 2024 prioriteit gemaakt van het verder stimuleren van innovatieve praktijken in de psychologische zorg in de eerste lijn zoals het vindplaatsgericht werken en groepsessies én een verdere versterking van het crisiszorgtraject. Hierdoor kunnen nog meer Belgen toegang krijgen tot laagdrempelige geestelijke gezondheidszorg en in geval van crisissituaties worden alternatieven op het gebruik van dwangmaatregelen zoals gedwongen opnames, aangeboden.

Betaalbare brillen en lenzen

Teneinde de toegankelijkheid tot brillen en lenzen te verbeteren, wordt verder werk gemaakt van de verlaging van de dioptrie voor terugbetaling. Dit wordt verlaagd van 7 tot 6 D, goed voor **5.332 duizend euro**.

De overeenkomstencommissie wordt gevraagd zich te buigen over de problematiek van de vervangtermijnen voor brillen en lenzen voor jonge kinderen, en ter zake een voorstel uit te werken.

Betaalbare hoorapparaten

Om de toegang tot hoorzorg te verbeteren wordt een budget van **3.056 duizend euro** voorzien om de terugbetaling van hoorapparaten mogelijk te maken vanaf 35dB en dit voor alle leeftijden. Het totaal aantal mensen dat zelf aangeeft gehoorproblemen te hebben en bij wie hoortoestellen zijn aangepast, ligt in België op 34%, terwijl het Europees gemiddelde op 41% ligt. Het gemiddelde gehoorverlies dat nodig is om toegang te krijgen tot hoortoestellen is in België 40 dB, terwijl dat in Duitsland en Frankrijk 30 dB is. Door de terugbetaling te voorzien vanaf 35db kunnen 3% meer mensen een terugbetaling krijgen voor hoorapparaten.

Tevens , wordt een bedrag van 168 duizend euro herinvesteed in de sector om rekening te houden met een extra inspanning in het kader van de oefening Appropriate Care.

Prioritaire noden voor kleine doelgroepen

Er wordt een budget van **3 miljoen euro** vrijgemaakt voor prioritaire noden in het domein van de Commissie voor Farmaceutische Producten en Verstrekkingen. In eerste instantie wordt voorzien om 2.035 duizend euro te voorzien voor de terugbetaling van magistrale bereidingen op basis van cannabidiol voor de behandeling van zeldzame epilepsie bij kinderen. Het betreft een kleine doelgroep van zo'n 200 kinderen, maar indien niet terugbetaald valt de kost van zo'n 10.000 euro ten laste van de kinderen en hun ouders.

Laagdrempelige toekenning van rechten

Er wordt een bedrag van **308 duizend euro** voorzien om een semi-automatische toekenning van het recht op de verhoogde tegemoetkoming, in het bijzonder alleenstaande werklozen en invaliden, te realiseren. Geraamd wordt dat 5.335 gezinnen die recht hebben op de verhoogde tegemoetkoming maar ze vandaag niet ontvangen, met de maatregel dit recht zullen krijgen en bijgevolg een betere terugbetaling van hun gezondheidszorg kunnen genieten.

ZORGEN VOOR EEN KWALITATIEVE EN GEÏNTEGREERDE ZORG

Zorg voor zorgpersoneel in ziekenhuizen

In het kader van de oefening appropriate care 80 miljoen euro is een bedrag van 7,75 miljoen euro ter beschikking om te herinvesteren in de ziekenhuizen.

De federale regering nam in 2022 een pakket aan maatregelen om het hoofd te bieden aan de personeelsschaarste in de zorg. Met deze maatregelen wil ze de acute nood aan zorgpersoneel aanpakken en de druk verlichten. Er werden onder meer eenmalige budgetten voorzien voor ondersteunende functies en voor uitrusting die het zorgpersoneel ontlast.

De Federale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen ziet een prioriteit in het verlengen van de maatregel administratieve en logistieke ondersteuning. Verpleegkundigen geven aan uit de zorg te stappen

omdat de druk te hoog is en omdat er onvoldoende tijd is om rechtstreeks met de patiënt bezig te zijn, onder meer omwille van administratieve of logistieke taken die hun tijd absorberen. Door een deel van deze taken te delegeren, aan bv. een zorgondersteuner, komt er meer tijd vrij voor rechtstreeks patiëntencontact of om efficiënte verpleegkundige zorg uit te oefenen en leidt dus tot verhoogde jobtevredenheid en een kwaliteitsvolle zorg ten aanzien van de patiënt. Deze maatregel wordt in 2024 verder gezet voor een bedrag van **21 miljoen euro**, dat geïmputeerd wordt op de begroting 2023.

Eveneens wordt **30 miljoen euro** geïmputeerd op de begroting 2023 voor het versterken van opleidingen en mentorschap in de sector. Concreet gaat het om

- de verderzetting van de opleidingsprojecten tot verpleegkundige en zorgkundige (het vroegere project 600) en #KiesvoordeZorg (23 miljoen euro). Meer dan 4.500 kandidaten traden de laatste drie jaar in zo'n opleidingsproject.
- een budget van 7 miljoen euro voor pilootprojecten in instellingen van de federale gezondheidssectoren om (Op)Nieuw aan Boord-traject op te zetten. De middelen dienen om vervangende tewerkstelling mogelijk te maken voor de uren die worden gespendeerd aan de (Op)Nieuw aan boord-begeleiding (en eventuele vorming in dit verband) en voor het eventueel opzetten van vormingstrajecten voor de kandidaat-begeleiders opdat de begeleiding op een kwalitatieve wijze kan gebeuren.

Multidisciplinaire zorg in samenwerking

Bij de begroting 2022 werden 7 transversale projecten opgestart. Het merendeel van deze projecten is inmiddels in uitvoering.

Er wordt **750 duizend euro** bijkomend vrijgemaakt in het kader van het zorgtraject kindero obesitas. Deze middelen worden toegespitst op de derde lijn (Zeepreventorium en Claire Vallons), enerzijds ter herwaardering van de artsen en anderzijds om de wisselwerking met de tweede en derde lijn te verbeteren. Dit conform de ingediende prioriteiten van het College Artsen-Directeurs.

In het kader van het opstarttraject diabetes werd eerder gewezen op de te lage honorering van diabeteseducatoren, wat leidt tot een tekort aan educatoren. Er wordt een enveloppe van **500 duizend euro** voorzien om de erelonen te herwaarderen met 15 procent.

Tot slot wordt in het kader van thuishospitalisatie werk gemaakt van de structurele inbedding van thuis bloedname en symptoombevraging bij chemotherapie op dag -1 (cfr nota CGVCSS 2023_287 addendum 3). Een budget van **1.400 duizend euro** wordt hiervoor voorzien.

Innovatieve zorg

Vanaf 1 oktober 2023 is een nieuwe procedure gestart voor aanvragen voor terugbetaling van mobiele, medische toepassingen. Om tot het volle potentieel van dergelijk digitaal ondersteunde en multidisciplinaire zorg te komen, is het belangrijk een opstartbudget van **3.800 duizend euro** te voorzien. In eerste instantie wordt ingezet op het project telemonitoring hartfalen.

Dit is conform het beleid in onze buurlanden zoals Frankrijk en Duitsland waar aanzienlijke budgetten worden voorzien om mHealth in de gezondheidszorg te integreren.

Inzetten op sterktes van elkeen

De in het voorstel van het Verzekeringscomité voorziene maatregelen Begeleiding afbouw van benzodiazepines (**831 duizend euro**) en magistrale bereidingen (**497 duizend euro**) worden hernomen.

Er wordt bijkomend **8.575 duizend euro** vrijgemaakt voor de marge voor de groothandelaars-verdelers, wat neerkomt op een indexering met 6,05% zoals ook in de andere sectoren voorzien is.

Initiatieven (000€)	
Artsen	19.038
<i>Maatregelen probleemsituaties verbod op ereloonsupplementen</i>	10.000
<i>Artsen in opleiding</i>	9.038
Tandheelkundigen	40.723
<i>Herinvestering appropriate care</i>	801
<i>Herwaardering subgingivaal</i>	6.500
<i>Herwaardering extracties</i>	11.448
<i>Mata prothesen terugbetaling VT en maf niet VT</i>	10.919
<i>Vroege orthodontische behandeling</i>	1.055
<i>Enveloppe gerichte compensatie verbod ereloonsupplementen VT</i>	10.000
Kinesitherapeuten	40.924
<i>Ondergewaardeerde prestaties</i>	40.000
<i>Frailty 70+</i>	924
Logopedisten	23.715
Thuisverpleging	10.000
<i>Conventiepremie</i>	10.000
<i>Pilootproject</i>	pm
Ziekenhuizen	pm
Farmaceutische verstrekkingen	12.903
<i>Afbouw benzo's (Transversale GZD)</i>	831
<i>Magistrale bereidingen</i>	497
<i>Marge groothandelaar-verdelers</i>	8.575
<i>Commissie Tegemoetkoming Farmaceutische Producten en Verstrekkingen</i>	3.000
<i>Medische voeding</i>	965
<i>Cannabidiol</i>	2.035
<i>Semi-automatische toekenning VT alleenstaande werklozen en invaliden</i>	308
Opticiens	5.332
Audiciens	3.224
<i>Herinvestering appropriate care</i>	168
<i>Toegang tot hoorzorg</i>	3.056
Transversale gezondheidszorgdoelstellingen	2.650
<i>Herwaardering diabeteseducatoren ikv opstarttraject</i>	500
<i>Project onco@home</i>	1.400
<i>Kinderobesitas derde lijn</i>	750
Indexering Zorgpersoneelsfonds	6.245
<i>Meer zelfstandige verpleegkundigen aan het werk</i>	2.904
<i>Opleiding en mentorschap werknemers thuisverpleging</i>	2.142
<i>Thuisverpleegkundigen</i>	996
<i>Wijkgezondheidscentra</i>	203
Mobile Health	3.800
Totaal initiatieven	168.862

3.6. Farmaceutische specialiteiten

Voor wat de **honorariummassa van de apothekers** voor de aflevering van vergoedbare farmaceutische specialiteiten in een voor het publiek opengestelde apotheek voor het jaar 2024 betreft, wordt de berekening van de Dienst voor het jaar 2024 weerhouden.

De **stabilisatie van de economische marge van de apothekers** voorzien in art.1 van het ministerieel besluit van 21 december 2018 'tot wijziging van het ministerieel besluit van 17 juni 2014 tot aanwijzing van de met geneesmiddelen gelijkgestelde voorwerpen, apparaten en substanties als bedoeld in boek V van het Wetboek van economisch recht en tot vaststelling van de maximumprijzen en maximummarges van de geneesmiddelen en de met geneesmiddelen gelijkgestelde voorwerpen, apparaten en substanties' wordt vanaf 2025 afgeschaft.

Farmaceutische taksmodulatie. Na het besluit van de Europese Commissie om de EU-regels inzake staatssteun te verlengen om de gevolgen van de pandemie van het coronavirus voor de begunstigde bedrijven te verzachten, wordt de in artikel 191quinquies van de WUG-wet beschreven modulatie van de door farmaceutische bedrijven te betalen heffingen verlengd voor 2024, 2025 en 2026 (met budgettaire weerslag in 2025, 2026 en 2027).

Het besparingstraject van de farmaceutische sector zoals opgenomen in het regeerakkoord wordt onverminderd uitgevoerd.

Heffingen op het zakencijfer van de vergoedbare farmaceutische specialiteiten voor het jaar 2024.

De basisheffing die sinds 2006 voorzien is in artikel 191, eerste lid, 15^onovies, van de ZIV-wet wordt verdergezet in 2024, met een percentage van 6,73%. De bijdrageheffing van 1% die voorzien is in artikel 191, eerste lid, 15^oduodecies, van de ZIV-wet heeft als doel de farmaceutische bedrijven te laten bijdragen aan het behoud van de budgettaire situatie, wordt, gezien de huidige budgettaire conjunctuur, eveneens in 2024 verdergezet. De weesheffing die beschreven wordt in artikel 191, eerste lid, 15^oterdecies van de ZIV-wet, bedoeld om de weesgeneesmiddelen met een omzet hoger dan 1,5 miljoen te laten deelnemen aan de uitgaven van de solidariteit, wordt ook in 2024 verdergezet.

Bijdrage op marketing. De bijdrage die voorzien is in artikel 191, eerste lid, 31°, van de ZIV-wet werd ingevoerd om het effect van de promotie op de verhoging van het aantal voorschriften van de vergoedbare geneesmiddelen te compenseren wordt verdergezet in het jaar 2024.

3.7. Indexmechanisme

In uitvoering van de notificaties van de begrotingscontrole van april 2023 worden de nodige reglementaire bepalingen genomen zodat bij de opmaak van de technische ramingen de afgevlakte gezondheidsindex toegepast wordt via de evolutie ervan tussen het interval augustus T-2 tot en met augustus T-1 (i.p.v. juni T-2 tot en met juni T-1). Het RIZIV wordt gevraagd de nodige reglementaire teksten voor te bereiden.

4. Budgettaire verschuiving

Een bedrag van 1.973 duizend euro voor de Opleidingen Eerstelijns psychologische zorg wordt van de begrotingsdoelstelling naar het BFM overgedragen. De verschuiving is budgetneutraal.

Binnen doelstelling	
40 psychologische zorg	-1.973
12a verpleegdagprijs	1.524
transfer buiten doelstelling	449
	0
Buiten doelstelling	
transfer buiten doelstelling	-449
wet ziekenhuizen	449
	0

**Bijlage 1 : Overzicht van de begroting
Annexe 1 : Aperçu du budget
Geneeskundige verzorging - Soins de santé**

ONTVANGSTEN - RECETTES	2024	Wijzigingen	2024
in duizenden EUR en milliers EUR	prefiguratie préfiguration Monitoringcomité 21-09-2023	Modifications	Begroting Budget
Bijdragen - Contributions	1.739.853	-21.000	1.718.853
- Bijdragen gepensioneerden - Cotisations pensionnés	1.707.166	-21.000	1.686.166
- Persoonlijke bijdragen - Cotisations personnelles	10.567		10.567
- Belgisch herstelplan - Plan de relance belge	22.120		22.120
Staatstoelagen - Allocations publiques	821.364	0	821.364
- Financiering Zorgpersoneelfonds BMF - Financement fonds blouses blanches	346.786		346.786
- Dotatie taks op de effectenrekeningen - Dotation taxe sur comptes-titres	474.578		474.578
Toegewezen ontvangsten - Recettes allouées	1.560.242	0	1.560.242
- Autoverzekering - Assurance automobile	245.784		245.784
- Vergoedingen farmaceutische produkten - Redevances produits pharmaceutiques	4.544		4.544
- Heffing zakencijfer farmaceutische produkten - Cotisation chiffre d'affaires produits pharmaceutiques	321.579		321.579
- Private verzekeringsmaatschappijen - Compagnies d'assurances privées	216.500		216.500
- Heffing marketing farmaceutische firma's - Cotisation marketing firmes pharmaceutiques	6.468		6.468
- Diverse verzekeringen - Assurances diverses	765.367		765.367
Externe overdrachten - Transferts externes	333	0	333
- Protocolakkoord Belrai - uitgaven gemeenschappen - Protocole accord Belrai - dépenses communautés	333		333
Opbrengsten beleggingen - Revenus des investissements	1.269	0	1.269
- Beleggingen V.l.'s - Placements O.A.	-24		-24
- Beleggingen bijdragefondsen - Placement fonds de cotisations	1.293		1.293
Diverse ontvangsten - Recettes diverses	2.410.397	0	2.410.397
- Terugvorderingen art. 157 - Récupérations art. 157	12.897		12.897
- Gerechtelijke interesten - Intérêts judiciaires	1.492		1.492
- Kontrakten art. 111 geneesmiddelen (oud art. 81) - Contrats art. 111 médicaments (ancien art. 81)	1.842.235		1.842.235
- Boetes controledienst ziekenfondsen - Amendes Off. de contrôle mutualités	20		20
- Internationale verdragen (IV) - Conventions internationales (CI)	517.653		517.653
- Protocolakkoord IV - Protocole d'accord CI	36.100		36.100
- Seed money	PM		PM
Overdrachten vanuit de globale beheren - Transferts de la gestion globale	36.295.484	-79.001	36.216.483
- Globaal beheer §1bis loontrekkenden - Gestion globale §1bis salariés	25.876.849		25.876.849
- Globaal beheer §1bis zelfstandigen - Gestion globale §1bis indépendants	2.583.546		2.583.546
- <u>Globaal beheer §1quater loont. (alt. Fin.) - Gestion globale §1quater salariés (fin. alt.)</u>	6.818.128	-71.830	6.746.298
- <u>Globaal beheer §1quater zelfs. (alt. Fin.) - Gestion globale §1quater indépendants (fin. alt.)</u>	680.722	-7.171	673.551
- Overdracht zelfstandigen - Transfert indépendants	190.438		190.438
- Financiering IBF via globaal beheer loontrekkenden - Financement FBI gestion globale salariés	145.801		145.801
Europees herstellfonds - Fonds européen de relance	7.250	0	7.250
Totaal ontvangsten - Total recettes	42.836.192	-100.001	42.736.191

**Bijlage 1 (vervolg 1) : Overzicht van de begroting
Annexe 1 (suite 1) : Aperçu du budget
Geneeskundige verzorging - Soins de santé**

UITGAVEN - DEPENSES	2024	Wijzigingen	2024
in duizenden EUR en milliers EUR	prefiguratie préfiguration Monitoringcomité 21-09-2023	Modifications	Begroting Budget
Prestaties - Prestations	37.824.711	-1	37.824.710
- Totaal geneeskundige verstrekkingen - Total soins de santé	37.824.711	-1	37.824.710
Beheerskosten - Coûts de gestion	1.128.466	0	1.128.466
- Administratiekosten V.I.'s - Frais d'administration O.A.	939.499		939.499
- N.M.B.S. - S.N.C.B.	22.804		22.804
- H.K.Z.I.V. - C.A.A.M.I.	23.551		23.551
- Patientenverenigingen - Associations de patients	1.448		1.448
- Nationaal contactpunt grensoverschrijdende gezondheidszorg - Point de contact national soins de santé transfrontaliers	10		10
- Overdracht kenniscentrum - Transfert centre de connaissance	21.709		21.709
- Beheerskosten - Frais de gestion	118.149		118.149
- Opdrachtenkosten - Frais de mission	1.296		1.296
Externe overdrachten - Transferts externes	2.630.578	3.790	2.634.368
- DOSZ, zeevarenden gepensioneerd - OSSOM, Marins pensionnés	683		683
- Dotatie fonds medische ongevallen - dotation fonds accidents médicaux	25.250		25.250
- Dotatie FAGG - dotation AFMPS	3.354		3.354
- Protocolakkoord Belrai - uitgaven gemeenschappen - Protocole accord Belrai - dépenses communautés	333		333
- Wet ziekenhuizen - loi hôpitaux	2.600.958	449	2.601.407
- Indexering zorgpersoneelsfonds - Indexation fonds blouses blanches		3.341	3.341
Diverse uitgaven - Dépenses diverses	1.252.360	-103.790	1.148.570
- Internationale verdragen - Conventions internationales	956.280		956.280
- Interesten beleggingen (20%) - Intérêts placements (20%)	0		0
- Interesten bijdragen - Intérêts cotisations	1.293		1.293
- % op terugvorderingen - % sur récupérations	12.380		12.380
- Expertise - Expertise	6.594		6.594
- Sociaal statuut - Statut social	313.887		313.887
- Stages - Stages	135.657		135.657
- Campagnes - Campagnes	1.665		1.665
- Verhoogde kosten TD's - Frais supplémentaires OT	5.662		5.662
- IMA - steekproef - IMA échantillon	169		169
- e-gezondheid - e-santé	102.581		102.581
- Adviserend artsen accreditering - Médecins conseils accréditation	1.077		1.077
- Autoverzekering - Assurance automobile	98		98
- Verminderen heffing zakencijfer (nieuw) - Réduction cotisation chiffre d'affaires (nouveau)	42.000		42.000
- Dotatie e-health - Dotation e-health	19.063		19.063
- Gerechtelijke interesten - Intérêts judiciaires	7		7
- BENELUXA : scanning horizon - BENELUXA : scanning horizon	1.000		1.000
- Extra middelen toekomstpact - moyens supp pacte avenir	268		268
- Art. 56-22 - Art. 56-22	91.512		91.512
- Sociaal akkoord - Accord social	179.791		179.791
- Transfer buiten doelstelling - Transfert hors objectif	-104.618	-3.790	-108.408
- Niet te besteden bedrag - Montant non affectable	-40.000		-40.000
- Andere niet te besteden bedragen - Autres montants non affectables	-250.000		-250.000
- Technische correcties : conclaaf maart 2023 - Corrections techniques : conclave mars 2023	-100.000		-100.000
- Technische correcties : conclaaf oktober 2023 - Corrections techniques : conclave octobre 2023		-100.000	-100.000
- Andere technische correcties - autres corrections techniques	-62.500		-62.500
- Correctie via spilindex - correction via l'indice	-62.500		-62.500
- Handhaving/doelmatige zorg - Maintien / efficencies des soins	994		994
- Seed money	PM		PM
Relanceplan	7.250		7.250
Totaal uitgaven - Total dépenses	42.843.365	-100.001	42.743.364

Bijlage 1 (vervolg 2) : Overzicht van de begroting
Annexe 1 (suite 2) : Aperçu du budget
Geneeskundige verzorging - Soins de santé

- Resultaat van het jaar - Résultat de l'année in duizenden EUR en milliers EUR	2024 prefiguratie préfiguration Monitoringcomité 21-09-2023	Wijzigingen Modifications	2024 Begroting Budget
Ontvangsten van het jaar - Ressources de l'année	42.836.192	-100.001	42.736.191
Uitgaven van het jaar - Dépenses de l'année	42.843.365	-100.001	42.743.364
Primair resultaat van het jaar - Résultat primaire de l'année	-7.173	0	-7.173

	OMSCHRIJVING - LIBELLE	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
		p 2023	INDEX	SPILINDEX	p 2024	Appropriate care	Appropriate care	Appropriate care	Wijzigingen	Budget 2024
		TR sept 2023	gezondheid 6,05%		TR sept 2023	Voorstellen AOC's	Aanvullende inspanning	Herinvesteringen		Budget 2024
	CT sept 2023	INDEX santé 6,05%	INDICE PIVOT	CT sept 2023	Appropriate care Propositions CCA	Appropriate care Effort supplément.	Appropriate care Réinvestissement	Adaptations	Budget 2024	
	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	
0.	- Transversale gezondheidszorgdoelstellingen Objectifs de soins de santé transversaux									
	a) Voortraject voor patiënt met risico op diabetes en opvolging van patiënten met diabetes Pré-traject pour patient à risque de diabète et suivi des patients diabétiques	5.939	359	0	6.298				500	6.798
	b) Zorgtraject voor kinderen met obesitas Trajet de soins pour enfants obèses	11.019	667	0	11.686					11.686
	c) Multidisciplinair perinataal (pre-en postnataal) zorgtraject voor kwetsbare vrouwen, zie KCE-studie 326 Trajet de soins multidisciplinaire périnatal (pré-et postnatal) pour femmes fragilisées voir KCE étude 326	10.814	654	0	11.468					11.468
	d) Zorgpad rond de patiënt pre- en post abdominale orgaantransplantatie Itinéraire de soins autour du patient avant et après une transplantation d'organe abdominal	5.299	321	0	5.620					5.620
	e) Meer psychiatrische zorg, maar ook in somatische zorg voor jongeren met psychiatrische problemen Plus de soins psychiatriques mais aussi soins somatiques pour jeunes avec problèmes psychiatriques	11.237	680	0	11.917					11.917
	f) Reductie van de heropnames (nieuwe hospitalisatieperiodes) door de uitrol van een betere pulmonaire revalidatie en het verhogen van de levenskwaliteit van de betrokken patiënten door hun functionele mogelijkheden te verbeteren Réduire les réadmissions (nouvelles périodes d'hospitalisation) par le déploiement d'une meilleure réhabilitation pulmonaire et l'augmentation de la qualité de vie des patients concernés par l'amélioration de leurs capacités fonctionnelles	5.407	327	0	5.734					5.734
	g 1) Overeenkomst post Covid-19 - Convention post Covid-19	7.213	436	0	7.649					7.649
	g 2) Diverse projecten in het kader van secundaire en tertiaire preventie in de eerste lijn Plusieurs projets dans le domaine de la prévention secondaire et tertiaire dans la première ligne	0	0	0	0					0
	g 2.1) MDR MS / Parkinson / ALS / Huntington	2.329	141	0	2.470					2.470
	g 2.3) Mondhygiënisten eerstelijnspraktijken - Hygiënistes bucco-dentaires pratiques première ligne	1.000	61	0	1.061					1.061
	g 2.4) Saldo (waronder neurocognitieve longcovid) - Solde (dont longcovid neurocognitif)	4.635	280	0	4.915					4.915
	h) Terugbetaald ontweningsplan via magistrale bereidingen voor het afkicken van benzodiazepines en de 'zogenaamde' Z drugs in overleg met en op voorschrift van de huisarts Le remboursement d'un plan de sevrage aux benzodiazépines et « Z drugs » via des préparations magistrales, en concertation et sur prescription du médecin généraliste	150	9	0	159				831	990
	i) Somatische zorg in psychiatrische ziekenhuizen - Soins somatiques dans les hôpitaux psychiatriques	8.088	489	0	8.577					8.577
	j) Thuishospitalisatie - Hospitalisation à domicile	4.948	299	0	5.247					5.247
	l) Project onco@home Gereserveerd bedrag - Montant réservé	0	0	0	0				1.400	1.400
	Totaal - Total	78.078	4.723	0	82.801				-4.006	-4.006
									-1.275	81.526
1.	- Honoraria van artsen Honoraires médicaux									
	a) Klinische biologie - Biologie clinique	1.343.633	81.805	0	1.425.438					1.425.438
	b) Medische beeldvorming - Imagerie médicale	1.568.094	94.870	0	1.662.964	-7.195				1.655.769
	c) Raadplegingen, bezoeken en adviezen - Consultations, visites et avis	3.072.900	215.655	0	3.288.555	-2.858				3.285.697
	d) Speciale verstrekkingen - Prestations spéciales	1.767.236	106.918	0	1.874.154	-1.026				1.873.128
	e) Heelkunde - Chirurgie	1.342.031	81.193	0	1.423.224	-3.560				1.419.664
	f) Gynaecologie - Gynécologie	72.996	4.416	0	77.412					77.412
	g) Toezicht - Surveillance	545.706	33.015	0	578.721					578.721
	h) Honoraria buiten nomenclatuur - honoraires hors nomenclature	240.996	10.962	0	251.958					251.958
	i) Onverdeeld- Non réparti	32.596	1.972	0	34.568			9.944	19.038	63.550
	j) Aanvullende financiering ZH - Financement complémentaire Hôp	172.222	10.419	0	182.641					182.641
	k) Gereserveerd bedrag - Montant réservé	0	0	0	0				-10.526	-10.526
	<i>subtotaal zonder bio en rx</i>	<i>7.246.683</i>	<i>464.550</i>	<i>0</i>	<i>7.711.233</i>					<i>7.722.245</i>
	Totaal - Total	10.158.410	641.225	0	10.799.635	-14.639	0	9.944	8.512	10.803.452
2.	- Honoraria van tandhekkundigen Honoraires dentaires									
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé	1.365.464	93.220	0	1.458.684	-2.059	-2.153	229	40.723	1.495.424
									-956	-956
	Totaal - Total	1.365.464	93.220	0	1.458.684	-2.059	-2.153	229	39.767	1.494.468

	OMSCHRIJVING - LIBELLE	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
		p 2023	INDEX	SPILINDEX	p 2024	Appropriate care	Appropriate care	Appropriate care	Wijzigingen	Budget 2024
		TR sept 2023	gezondheid 6,05%		TR sept 2023	Voorstellen AOC's	Aanvullende inspanning	Herinvesteringen		Budget 2024
	CT sept 2023	INDEX santé 6,05%	INDICE PIVOT	CT sept 2023	Appropriate care Propositions CCA	Appropriate care Effort supplément.	Appropriate care Réinvestissement	Adaptations	Budget 2024	
	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	
3.	- Farmaceutische verstrekkingen Fournitures pharmaceutiques									
	a) Farm. specialiteiten - Spécialités pharm.	5.851.814	30.627	0	5.882.441				-32.455	5.849.986
	a.1 Economische marge - Marge économique	129.383	0	0	129.383					129.383
	a.2 Honoraria apothekers - Honoraires pharmaciens	516.572	30.627	0	547.199					547.199
	b) Magistrale bereidingen - Préparations magistrales	81.007	3.921	0	84.928			2.532		87.460
	c) Wachthonoraria - Honoraires de garde	8.718	527	0	9.245					9.245
	d) Bloed - Sang	96.876	5.861	0	102.737					102.737
	e) Medische hulpmiddelen - Dispositifs médicaux	53.771	95	0	53.866					53.866
	f) Medische voeding - Alimentation médicale	38.265	32	0	38.297			965		39.262
	g) Radio-isotopen - Radio-isotopes	61.897	0	124	62.021					62.021
	h) Desinfecterende baden - Bains désinfectants	147	0	0	147					147
	i) Zorgtrajecten - Trajets de soins	9.260	65	0	9.325					9.325
	j) Zuurstof - Oxygène	720	6	0	726					726
	k) Honoraria zuurstof - Honoraires oxygène	450	27	0	477					477
	l) Analgetica - Analgésiques	0	0	0	0					0
	m) Specifieke honoraria apothekers - Honoraires spécifiques pharmaciens	91.405	5.501		96.906					96.906
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé								-453	-453
	Totaal - Total	6.294.330	46.662	124	6.341.116				-29.411	6.311.705
4.	- Honoraria van verpleegkundigen (thuisverzorging) Honoraires des praticiens de l'art infirmier (soins à domicile)	2.103.085	125.621	255	2.228.961	-11.500		7.964	10.000	2.235.425
	Zorgpersoneelsfonds - Fonds blouses blanches	48.000	0	0	48.000				2.904	50.904
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé									
	Totaal - Total	2.151.085	125.621	255	2.276.961	-11.500	0	7.964	12.904	2.286.329
5.	- Specifieke tegemoetkomingen diensten thuisverpleging Interventions spécifiques services de soins à domicile	50.520	0	0	50.520					50.520
	Gereserveerd bedrag - montant réservé									
	Totaal - Total	50.520	0	0	50.520					50.520
6.	- Verzorging door kinesitherapeuten Soins par kinésithérapeutes	1.108.982	82.003	0	1.190.985	-873	-2.823	437	40.924	1.228.650
	e-Attest	27.737	1.678	0	29.415					29.415
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé									
	Totaal - Total	1.136.719	83.681	0	1.220.400	-873	-2.823	437	40.924	1.258.065
7.	- Verzorging door bandagisten en orthopedisten Soins par bandagistes et orthopédistes									
	* Bandagisten - Bandagistes	72.089	4.361	0	76.450	-297	-75	149		76.227
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé									
	* Orthopedisten - Orthopédistes	215.826	13.057	0	228.883	-330	-226	165		228.492
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé								-600	-600
	Totaal - Total	287.915	17.418	0	305.333	-627	-301	314	-600	304.119
8.	- Implantaten en invasieve medische hulpmiddelen Implants et dispositifs médicaux	860.637	0	0	860.637					860.637
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé								-4.250	-4.250
	Totaal - Total	860.637	0	0	860.637				-4.250	856.387

	OMSCHRIJVING - LIBELLE	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
		p 2023	INDEX gezondheid 6,05%	SPILINDEX	p 2024	Appropriate care Voorstellen AOC's	Appropriate care Aanvullende inspanning	Appropriate care Herinvesteringen	Wijzigingen	Budget 2024
		TR sept 2023	INDEX santé 6,05%	INDICE PIVOT	TR sept 2023	Appropriate care Propositions CCA	Appropriate care Effort supplément.	Appropriate care Réinvestissement	Adaptations	Budget 2024
		000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR
9.	- Verzorging door opticiens Soins par opticiens Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	43.901 43.901	2.656 2.656	0 0	46.557 46.557		-144 -144		5.332 -652 4.680	51.745 -652 51.093
10.	- Verzorging door audiciens Soins par audiciens Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	106.684 106.684	6.454 6.454	0 0	113.138 113.138	-336 -336	0 0	0 0	3.224 3.224	116.026 116.026
11.	- Honoraria van vroedvrouwen Honoraires sages-femmes Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	47.817 47.817	2.872 2.872	0 0	50.689 50.689	-33 -33	-123 -123	17 17	0 0	50.550 50.550
12.	a) Verpleegdagprijs Prix de la journée d'entretien b) Forfaitaire dagprijzen in alg. ziekenhuizen Prix de la journée forfaitaire dans l'hôp. général c) Vervoer Transport d) Verpleegdagprijs : Niet-erkende bedden Prix de la journée d'entretien : Lits non-agrésés Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	7.933.245 339.683 6 42.775 8.315.709	0 20.551 1 0 20.552	158.079 0 0 0 158.079	8.091.324 360.234 7 42.775 8.494.340	-15.500 -15.500	-10.448 -1.072 -11.520	7.750 7.750	1.524 -7.365	8.074.650 359.162 7 42.775 -8.889 8.467.705
13.	- Militair hospitaal - all-in prijs Hôpital militaire - prix all-in Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	11.116 11.116	0 0	217 217	11.333 11.333					11.333 11.333
14.	- Dialyse Dialyse a) Dialyse in het ziekenhuis - Dialyse à l'hôpital b) Dialyse thuis of in een centrum - Dialyse à domicile ou dans un centre Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	330.241 212.606 542.847	19.980 12.863 32.843	0 0 0	350.221 225.469 575.690	-4.561 -4.561	-1.076 -692 -1.768	0 0		344.584 224.777 569.361
16.	Forfaitaire dagprijs psychiatrische ziekenhuizen Prix journée forfaitaire hôpitaux psychiatriques Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	6.455 6.455	338 338	0 0	6.793 6.793	0 0	-20 -20	0 0	0 0	6.773 6.773
17.	- Eindeloopbaan Fin de carrière Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	25.402 25.402	0 0	630 630	26.032 26.032					26.032 26.032

	OMSCHRIJVING - LIBELLE	2024 p 2023	2024 INDEX gezondheid 6,05% INDEX santé 6,05%	2024 SPILINDEX INDICE PIVOT	2024 p 2024	2024 Appropriate care Voorstellen AOC's	2024 Appropriate care Aanvullende inspanning Appropriate care Effort supplément.	2024 Appropriate care Herinvesteringen	2024 Wijzigingen Adaptations	2024 p 2024 Budget 2024 Budget 2024
		TR sept 2023 CT sept 2023 000 EUR			TR sept 2023 CT sept 2023 000 EUR					
18.	- Revalidatie en herschooling Rééducation fonctionnelle et professionnelle Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	608.569 608.569	3.458 3.458	7.910 7.910	619.937 619.937				750 -1.133 -383	620.687 -1.133 619.554
19.	- Bijzonder solidariteitsfonds Fonds spécial de solidarité Unmet Medical Need Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	8.706 11.265 19.971	0 0 0	0 0 0	8.706 11.265 19.971					8.706 11.265 19.971
20.	- Logopedie Logopédie Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	166.981 166.981	12.991 12.991	0 0	179.972 179.972	-380 -380	-176 -176	190 190	23.715 23.715	203.321 203.321
21.	- Andere kosten van verblijf en reiskosten Autres frais de séjour et frais de déplacement Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	19.647 19.647	1.173 1.173	0 0	20.820 20.820					20.820 20.820
22.	- Regularisaties Régularisations Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	722 722	0 0	0 0	722 722					722 722
23.	- Maximumfactuur Maximum à facturer Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	374.691 374.691	22.669 22.669	0 0	397.360 397.360					397.360 397.360
24.	- Chronische zieken Patients chroniques Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	160.010 160.010	9.681 9.681	0 0	169.691 169.691					169.691 169.691
25.	- Palliatieve zorgen (patient) Soins palliatifs (patient) Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	26.189 26.189	1.584 1.584	0 0	27.773 27.773					27.773 27.773
26.	- Menselijk lichaamsmateriaal Matériel corporel humain Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	12.696 12.696	768 768	0 0	13.464 13.464					13.464 13.464
28.	- Geïnterneerden Internés Gereserveerd bedrag - Montant réservé Totaal - Total	36.055 36.055	2.181 2.181	0 0	38.236 38.236				-347 -347	38.236 -347 37.889

	OMSCHRIJVING - LIBELLE	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
		p 2023	INDEX gezondheid 6,05%	SPILINDEX	p 2024	Appropriate care Voorstellen AOC's	Appropriate care Aanvullende inspanning	Appropriate care Herinvesteringen	Wijzigingen	Budget 2024
		TR sept 2023	INDEX santé 6,05%	INDICE PIVOT	TR sept 2023	Appropriate care Propositions CCA	Appropriate care Effort supplément.	Appropriate care Réinvestissement	Adaptations	Budget 2024
		000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR	000 EUR
30.	- Specifieke zorgprogramma's Programmes de soins spécifiques									
	a) COMA	3.609	218	0	3.827					3.827
	b) PVS	560	34	0	594					594
	c) MS/ALS/HUNTINGTON	19.717	1.193	0	20.910					20.910
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé									
	Totaal - Total	23.886	1.445	0	25.331					25.331
31.	- Medische huizen Maisons médicales	312.221	18.641	110	330.972			-980		329.992
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé									
	Totaal - Total	312.221	18.641	110	330.972			-980		329.992
33.	- Sociaal akkoord Accord social	88.305	4.100	9	92.414					92.414
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé									
	Totaal - Total	88.305	4.100	9	92.414					92.414
34.	- Diversen Divers									
	Budget ICT implantaten - Budget ICT implants	1.157	70	0	1.227					1.227
	Kankerplan/chronisch zieken - Plan cancer/mal.chron.	9.806	593	0	10.399					10.399
	Transferts uitkeringsverzekering - Transfert indemnités	6.027	365	0	6.392					6.392
	Aanpassing. verzekeraarbaarheid - Adapt. assurabilité	1.444	87	0	1.531				308	1.839
	Harmonisering voorkeurregeling - Harmonisation régime préférentiel	3.883	235	0	4.118					4.118
	Mediprima	150	0	0	150					150
	Monkey pokken screening - Dépistage variole du singe	0	0	0	0					0
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé									
	Totaal - Total	22.467	1.350	0	23.817				308	24.125
36.	Geïntegreerde zorg - Soins intégrés									
	a) PGZ - PSI	9.511	575	0	10.086					10.086
	b) Zorgvernieuwing - Renouvellement de soins	13.995	847	0	14.842					14.842
	c) Belrai	1.257	76	0	1.333					1.333
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé									
	Totaal - Total	24.763	1.498	0	26.261					26.261
39.	Compensatie volledige ontvangsten art. 111/81 Compensation recettes totales art. 111/81	1.842.235	0	0	1.842.235					1.842.235
40.	Psychologische zorg Aide psychologique	229.883	14.953	0	244.836				-1.973	242.863
	Gereserveerd bedrag - Montant réservé	0	0	0	0				-31.000	-31.000
	Totaal - Total	229.883	14.953	0	244.836				-32.973	211.863
41.	LVZ : Forfaitaire honoraria SBV : Honoraires forfaitaires	396.493	23.988	0	420.481					420.481

	OMSCHRIJVING - LIBELLE	2024 p 2023 TR sept 2023 CT sept 2023 000 EUR	2024 INDEX gezondheid 6,05% INDEX santé 6,05% 000 EUR	2024 SPILINDEX INDICE PIVOT 000 EUR	2024 p 2024 TR sept 2023 CT sept 2023 000 EUR	2024 Appropriate care Voorstellen AOC's Appropriate care Propositions CCA 000 EUR	2024 Appropriate care Aanvullende inspanning Appropriate care Effort supplément. 000 EUR	2024 Appropriate care Herinvesteringen Appropriate care Réinvestissement 000 EUR	2024 Wijzigingen Adaptations 000 EUR	2024 p 2024 Budget 2024 Budget 2024 000 EUR
48.	Herstelverblijf / Hersteleenheden - Séjour de convalescence / Unités de convalescence	8.390	508	0	8.898					8.898
49.	Structurele maatregelen geconventioneerden - Mesures structurelles conventionnés	100.000	6.050	0	106.050				-106.050	0
50.	Covid-maatregelen - Mesures covid	36.993	0	0	36.993	-14.600				22.393
53.	Appropriate Care	-85.116	0	0	-85.116	65.108	20.008			0
	Appropriate Care - positieve maatregelen	26.845	0	0	26.845			-26.845		0
	Mobile health								3.800	3.800
	Onderbenutting (zorgpersoneelsfonds, gereserveerd bedrag nieuwe initiatieven 2024)								-93.000	-93.000
	TOTAAL - TOTAL	35.935.985	1.205.303	167.334	37.308.622	0	0	0	-137.820	37.170.802
	Niet te besteden bedrag (Farma) - Montant non affectable (Pharma)	250.000	0	0	250.000					250.000
	Technische correcties : conclaaf maart 2023 - Corrections techniques : conclave mars 2023	100.000	0	0	100.000					100.000
	Technische correctie ten belope van 125 miljoen euro: 50% binnen begrotingsdoelstelling - Correction technique de 125 millions d'euros hors et dans l'objectif budgétaire	62.500	0	0	62.500					62.500
	Technische correcties : conclaaf oktober 2023 - Corrections techniques : conclave octobre 2023								93.000	93.000
	Niet te besteden bedrag : Appropriate Care - Montant non affectable : Appropriate Care	40.000	0	0	40.000					40.000
	Transfer buiten doelstelling - Transfert hors objectif	104.618	0	0	104.618				3.790	108.408
	Resultaat - Résultat	36.493.103	1.205.303	167.334	37.865.740	0	0	0	-41.030	37.824.710

Bijlage 3 : projecten artikel 56-22

nummer numéro	projecten artikel 56 - 22 Projets articles 56-22	Préfiguratie Préfiguration 2024	wijziging Modification	Begroting Budget 2024
2	Financiering referentielaboratoria : Aids laboratoria	9.947		9.947
3	Laboratoria besmettelijke ziekten	5.542		5.542
5	Prins Leopold Instituut voor Tropische geneeskunde	2.030		2.030
6	Consensusvergaderingen pharmanet	259		259
13	RIZIV-studies : OSE	168		168
16	EBP plan			
	cdlh	968		968
	ebpractienet	1.887		1.887
	EBMG - duodecim	451		451
	WG ontwikkeling richtlijnen eerste lijn	842		842
	minerva	313		313
	cebam ebp plan	541		541
	KCE	150		150
	KCE/NAO	406		406
	saldo andere projecten	350		350
17	Kwaliteitsprojecten (IMA, feed-back)	698		698
20a	BCFI : bapcoc	246		246
23	Farmaco - therapeutisch overleg	2.054		2.054
25	Bestrijding multiresistente tuberculose	1.796		1.796
28	Ondersteuning beroepsorganisaties in het kader van het overleg			
	tandarts	526		526
	kine	526		526
	logopedisten	526		526
	apothekers	526		526
	verpleegkundigen	466		466
	band/orth	526		526
	vroedvrouwen	526		526
	Artsen	1.556		1.556
29	Kinesitherapie kwaliteitspromotie : Pro-Q-Kine	770		770
34a	AIDS anonieme testing	706		706
35a	AIDS profylactie	2.159		2.159
54	Ondersteuning anti hepatitis B, anti aids en anti SOA acties	819		819
57	Register beenmergdonoren (rode kruis) typering en werkingskosten (activering donoren) - extra uitbreiding	280		280
71	Pilootprojecten geïntegreerde zorg	1.225		1.225
77	Artsen in gevaar: burn-out	458		458
78	Uitvoering Witboek ivm toegankelijkheid tot zorg :			
	Zorgtraject kwetsbare zwangeren brussel (krachtlijn 3)	701		701
	ICT ontwikkeling (krachtlijn 3)	123		123
	Medisch sociaal centrum voor sekswerkers (Alias)	42		42
	Medisch sociaal centrum voor sekswerkers (Espace P)	85		85
	Medisch sociaal centrum voor sekswerkers (Violet)	85		85
	0,5de lijn Brussel dokters van de wereld (krachtlijn 4)	3.268		3.268
	0,5de lijn Antwerpen dokters van de wereld (krachtlijn 4)	2.058		2.058
	Belta DOT therapiebegeleiding (krachtlijn 4)	528		528
	Interculturele bemiddeling (krachtlijn 5)	7.666		7.666
	Ervaringsdeskundigen (krachtlijn 5)	1.154		1.154
	Uitbreiding 0,5de lijn Brussel Dokters van de Wereld (krachtlijn 4)	823		823
	0,5de lijn Luik (Project Smile - krachtlijn 4)	560		560
	0,5de lijn Gent (krachtlijn 4)	253		253
	KCE Studie	0		0
	Community Health Workers (krachtlijn 5)	3.798		3.798
	Verslavingszorg	117		117
	Studie VZW Sam en HOGent	50		50
	Saldo andere projecten	64		64
81	Neuromodulatie/DBS chronisch pijn - indicatie,registratie,patient	200		200
82	Sciensano - koppeling gezondheidsenquête	119		119
85	Sciensano - HSR (health status report)	386		386

nummer numéro	projecten artikel 56 - 22 Projets articles 56-22	Préfiguratie Préfiguration 2024	wijziging Modification	Begroting Budget 2024
89	NGS next generation sequencing oncologie	7.392		7.392
91	mhealth (uitwerking terugbetaling)	519		519
97	Workstream 2 / Paris	238		238
99	Studie toegankelijkheid kwetsbare personen tandheelkunde	57		57
102	Brandwonden	593		593
104	Wetenschappelijke studie psychologen	223		223
105	To walk again	437		437
106a	Kinesitherapie - POC tijdseenhede	500		500
106c	Kinesitherapie - klinische richtlijn rond lage rugpijn	156		156
107	Uitbreiding van het BelRAI team	516		516
109	BeCPR - overeenkomst cerebral palsy	92		92
112	Tand- en mondgezondheid	258		258
114	AYA (Adolescents and Young Adults)	1.200		1.200
115	HIV plan	1.107		1.107
116	BE-LTPC (Belgian Lifestyle Tool for Pregnancy and Childbirth)	424		424
117	Telemonitoring Hartfalen	5.000		5.000
118	Nieuw project claudicatio	713		713
119	Ontwikkeling van monografie voor grondstoffen voor beperkt gebruik	265		265
120	Onderzoek stimulerende praktijkfinanciering in de thuisverpleging	1.000		1.000
121	Pilootproject drughulpverlening voor personen in detentie	800		800
122	Mechanische trombectomie	1.000		1.000
123	Kinderkankermedicatie	3.200		3.200
124	Technische en klinische interpretatie van CGP Data	3.000		3.000
125	Organisatie maatregel zelfstandige (her)intreders thuisverpleging (zorgpersoneelsfonds)	500		500

	TOTAAL	91.512	0	91.512
--	--------	---------------	----------	---------------